

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2016. évi február hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság a testi sértés büntetének kísérlete és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott és 2 társa** ellen indult büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 7.B.106/2015/20. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy

- a vádlottak testi épség elleni cselekményét a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntette kísérletének minősíti, melyet I.rendű vádlott tettesként, II.rendű és III.rendű vádlottak bűnsegédként követtek el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi I.rendű és II.rendű vádlottakat személyenként 10.000 (tízezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Pécsi Törvényszék a 2015. évi szeptember hó 28. napján kelt 7.B.106/2015/20. számú ítéletében I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottak bűnösségét a Btk.194.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében, és a Btk.164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés büntetében állapította meg. Ezért I.rendű vádlottat halmazati büntetésül 2 évi, II.rendű vádlottat 1 év 6 hónapi, III.rendű vádlottat 1 év 2 hónapi szabadságvesztésre ítélte. A kiszabott szabadságvesztést I.rendű vádlott vonatkozásában 4 évi, II.rendű és III.rendű vádlottak vonatkozásában 3-3 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztést - a végrehajtás elrendelése esetén - börtönben kell végrehajtani, melyből feltételes

szabadságra legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók a vádlottak. Kötelezte továbbá a terhelteket részben egyetemlegesen, részben külön-külön az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlottak terhére a testi épség elleni cselekményük súlyosabb, a Btk.164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérleteként történő minősítése, valamint a szabadságvesztés-büntetés próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése végett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, és a tényállás kiegészítésén túlmenően indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy a vádlottak testi épség elleni cselekményét a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének minősítse, melyet II.rendű és III.rendű vádlottak bűnsegédként követtek el. Indítványt tett továbbá arra, hogy a fellebbviteli bíróság mellőzze a büntetések végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést és a vádlottakat tiltsa el a közügyek gyakorlásától.

A nyilvános ülésen I.rendű vádlott védője az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, II.rendű vádlott védője a jogorvoslattal megtámadott ítélet akként történő megváltoztatását indítványozta, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg, hogy II.rendű vádlott a testi épség elleni bűncselekményt bűnsegédként követte el, míg III.rendű vádlott védője a személyi szabadság megsértésének büntettével összefüggésben a minősített eset megállapításának mellőzésére, ún. alapesetként történő megállapítására tett indítványt. II.rendű és III.rendű vádlottak védői egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

A másodfokú bíróság az ügyésznek az eltérő minősítés megállapítására irányuló jogorvoslati kérelmét megalapozottnak találta, míg a kiszabott büntetések súlyosítására irányuló indítványát nem.

Az ügyész által bejelentett jogorvoslati kérelem alapján a fellebbviteli bíróság a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, a fellelhető bizonyítékokat beszerezte és értékelte, indokolási kötelezettségének is eleget tett. A bizonyítási eljárás eredményeként megállapított tényállás alapvetően hiánytalan és teljes, azonban annak kismértékű kiegészítése szükséges a másodfokú eljárásban.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást részben egyetértve a fellebbviteli főügyészség indítványával - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára - az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészíti ki:

A munkavédelmi oktatási tematika tartalmazza a sűrített levegős géptisztítás veszélyeit is, amely a következőket foglalja magában: 5-6 bar nyomás, csak rövid pillanatokig, szakaszonként használható, emberi testtől távoltartandó a pisztoly fűvókája a kijövő nagy nyomás miatt, légzésvédő használata a szálló lisztpor belégzésének elkerülése miatt kötelező *(elsőfokú bírósági iratok 16. sorszáma alatt található munkavédelmi oktatási tematika tartalma).*

Az 5-6 bar nyomással működő légfűvó pisztoly csövének végbélbe helyezése és megnyomása alkalmas volt arra, hogy a bekövetkezetnél súlyosabb, akár életveszélyes sérülést is létrehozson. Ennek elmaradása csak annak a szerencsés helyzetnek, véletlennek volt köszönhető, hogy a fűvópisztoly karjának pillanatos megnyomásával nem áramlott ki olyan nyomású és mennyiségű sűrített levegő a végbélbe, ami robbanásos jellegű roncsoló sérülést eredményezett volna. A légfűvó pisztolynak a nyomókarja igen rövid, csakúgy mint a kar teljes benyomásának útja. Tudatosan tehát nem volt szabályozható, hogy biztosan kis mennyiségű levegő jöjjön ki kis nyomással a pisztolyból **szakértő1 igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye - elsőfokú bírósági iratok 11. sorszáma alatt -, továbbá a szakértő meghallgatásáról készült 14. sorszámú jegyzőkönyv tartalma).**

Nem értett egyet a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészségnek a tényállás kiegészítése körében tett azon indítványával, hogy a tényállás kiegészítése azzal is szükséges, hogy „a sértettet I.rendű vádlott fogta meg, és ezt követően kért segítséget vádlott-társaitól”.

Amint arra a nyilvános ülésen I.rendű vádlott védője is helytállóan utalt, a **sértettet** a vádlottak együttesen fogták le, ahogy azt az elsőfokú bíróság is a vádlottak e körben tett egyező vallomása alapján helyesen megállapította. A fellebbviteli főügyészség kiegészítésre irányuló indítványa mindössze **tanú1** tanú vallomásán alapul. Az egyéb bizonyítékok alapján azonban az volt megállapítható, hogy mindhárom vádlott lefogta a **sértettet**. Annak pedig, hogy először melyik vádlott fogta meg a sértettet, sem a tényállás mikénti megállapítása, sem a jogi minősítés szempontjából nincs jelentősége.

A tényállás a másodfokú bíróság által eszközölt kiegészítésekkel megalapozottá vált, az a Be.352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az elsőfokú bíróság az ügyben lehetséges bizonyítékokat maradéktalanul értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az általa megállapított és a másodfokú eljárásban is irányadó tényállás a vádlottak beismerő vallomásán, a tanúvallomásokon, igazságügyi szakértői véleményeken, illetve okirati bizonyítékokon alapult.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a bizonyítékok áttekintésével adott számot a jogorvoslattel nem is támadott ténymegállapításairól, melyek összhangban állnak a rendelkezésre álló bizonyítékok tartalmával, köztük I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottaknak az eljárás különböző szakaszaiban tett vallomásaival, amelyek a lényeges tények vonatkozásában egyező tartalmúak voltak, és beismerést tartalmaztak.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett I.rendű, II.rendű és III.rendű vádlottak büntetőjogi felelősségére.

A vádlottak terhére rótt cselekmények minősítése azonban nem mindenben felelt meg a büntető anyagi jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság helytálló érveléssel fejtette ki, hogy a vádlottak által elkövetett személyi szabadság megsértésének büntettét miért minősítette jelentős érdeksérelmet okozva elkövetettnek. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint e minősített eset körébe vonható minden, a sértettet ért személyi, erkölcsi, családi, társadalmi jellegű hátrányos következmény.

Az irányadó tényállás szerint a vádlottak a **sértettet** munkahelyükön, ai székhelyű **kft**1.,..... utca ... szám alatti péküzemében lefogták, hasra fektették, majd alulról lemeztelenítették. Ezen cselekményük nyilvánvalóan megalázó volt és a sértett részére érdeksérelemmel járt. Különösen azért, mert ezt abból a célból tették, hogy a sértett sérelmére a testi épség elleni bűncselekményt elkövethessék.

Mindezek alapján III.rendű vádlott védőjének az emberi szabadság elleni bűncselekmény minősített esetének megállapítását kifogásoló észrevétele nem volt megalapozott.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság a vádlottak terhére rótt testi épség elleni bűncselekmény minősítése körében. Az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező részében, az ún. kisítéletben és az indokolás 7. oldal első bekezdésében a vádlottak által elkövetett testi épség elleni bűncselekményt a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés

büntették minősítette. Ezzel szemben a jogi indokolás körében már azt rögzítette, hogy a vádlottak terhére a súlyos testi sértés büntetének kísérlete került megállapításra. Azon túlmenően, hogy az elsőfokú bíróság ítélete e vonatkozásban ellentmondásos rendelkezéseket tartalmaz, az ellentétes a tényállásban megállapítottakkal is.

Az elsőfokú bíróság tévedése e körben arra vezethető vissza, hogy álláspontja szerint I.rendű vádlott magatartása miatt maradt el a súlyosabb, életveszélyes eredmény bekövetkezése. Ez a megállapítás azonban ellentétben áll a törvényszék által is aggálytalannak tartott igazságügyi szakértői véleményekben foglaltakkal, amelyek kifejezetten azt tartalmazzák, hogy az 5-6 bar nyomással működő légfúvó pisztoly csövének végbélbe helyezése és megnyomása alkalmas volt a bekövetkezettnél súlyosabb, akár életveszélyes sérülés okozására is, melynek elmaradása csupán a szerencsés helyzetnek, véletlennek volt köszönhető.

Az elkövetés eszköze, az 5-6 bar nyomással működő légfúvó pisztoly a munkavédelmi oktatási tematikában rögzítettek szerint is csak rövid pillanatokig, szakaszonként használható, fúvókája pedig a kijövő nagy nyomás miatt az emberi testtől távol tartandó. Sajátossága továbbá ezen eszköznek az, hogy mivel a nyomókarja és a kar teljes benyomásának az útja is ilyen rövid, ezért nem szabályozható, hogy biztosan kismennyiségű levegő jöjjön ki kis nyomással a pisztolyból.

A vádlottaknak tehát tudniuk kellett, hogy a légfúvó pisztoly veszélyes eszköz, továbbá tisztában voltak azzal is, hogy annak használata mivel jár.

Miután a légfúvó pisztolyt I.rendű vádlott használta rendszeresen, annak jellemzőivel, működésével és sajátosságaival teljes mértékben tisztában volt, így azzal is, hogy kifejezetten nagy nyomású sűrített levegővel működik. Tudatának át kellett fognia, hogy ennek az eszköznek a sértett végbélbe történő felhelyezése és ott működésbe hozása életveszélyes sérülést is előidézhethet.

Mivel a kiáramló levegő nyomása és mennyisége tudatosan nem volt szabályozható, nem bizakodhatott alappal abban, hogy a súlyosabb eredmény nem következik be. A vádlottak tudták azt is, hogy az eszközt a sértett végbélbe fogják helyezni, hiszen miután I.rendű vádlott felvetette, hogy „fel kéne fújni at”, a sértettet a földre vitték és lehúzták a nadrágját.

Következésképpen mindhárom vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy akinek a végbélbe helyeznek egy légfúvót, ami 5-6 bar nyomással működik, az életveszélyes sérülés okozásával is járhat. A vádlottak az életveszélyes sérülés bekövetkezését nem

kívánták, de abba belenyugodva cselekedtek, az eredmény tekintetében közömbösek maradtak.

Mindezek alapján tehát nem volt helytálló az elsőfokú bíróság azon álláspontja, mely szerint a vádlottak cselekményét - az aggálytalan szakértői véleményben foglaltakat figyelmen kívül hagyva - súlyos testi sértés büntette kísérletének minősítette.

Ezért a másodfokú bíróság a vádlottak testi épség elleni cselekményét a Btk.164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének minősítette.

Tévedett az elsőfokú bíróság a vádlottak terhére rótt testi épség elleni bűncselekmény elkövetői alakzatának megállapítása kapcsán is.

A Btk.13.§ (3) bekezdése szerint társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg. Társtettes (tettes) tehát csak az lehet, aki a törvényi tényállás keretei közé illő cselekményt fejt ki, aki tényállási elemet megvalósít. Aki a törvényi tényállás keretein kívül eső cselekménnyel működik közre a bűncselekményben, az nem tettes, hanem részes.

Az irányadó tényállás szerint I.rendű vádlott volt az, aki a sértett sérelmére a testi épség elleni bűncselekményt elkövette, annak tehát ő a Btk.13.§ (1) bekezdése szerinti tettese. II.rendű és III.rendű vádlottak lefoglalták a sértettet, tényállási elemet azonban nem valósítottak meg, a bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújtottak. Ezért nem társtettesként, hanem a Btk.14.§ (2) bekezdése szerinti bűnsegédként követték el a testi sértés büntettének kísérletét.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyesen tárta fel. Tévesen értékelte azonban I.rendű vádlott javára egyidejűleg a büntetlen előéletét és a fiatal felnőtt korát is. Az 56. BK vélemény értelmében ebben az esetben a büntetlen előélet nem, csak a fiatal felnőtt kor értékelhető enyhítő körülményként.

A vádlottak munkáltatója a munkabérükből fejenként 30.000 forintot levont és azt a **sértettnek** kifizette. Ez, szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával nem tekinthető olyannak, hogy a terheltek szándéka a sértettnek okozott kár megtérítésére irányult, így ez enyhítő körülményként a javukra nem értékelhető. E körben III.rendű vádlott védőjének a tevékeny megbánással és a közvetítői eljárással kapcsolatos érvelése nem

volt helytálló, hiszen annak feltételei törvényben rögzítettek, melyről jelen esetben szó sem volt.

A megváltozott minősítésre figyelemmel II.rendű és III.rendű vádlottak vonatkozásában enyhítő körülmény, hogy a testi épség elleni bűncselekményt bűnsegédként követték el.

A minősítés megváltozására figyelemmel a halmazati büntetési tételkeret a Btk.81.§ (2) és (3) bekezdése alapján 2 évtől 12 évig terjedő szabadságvesztés, melynek a Btk.80.§ (2) bekezdése szerinti középértéke 7 év.

A többnyire helyesen feltárt bűnösségi körülmények alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Btk.79.§-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása is elegendő a vádlottakkal szemben.

A másodfokú bíróság a büntetési tételkeret megváltozása ellenére sem tartotta indokoltnak a végrehajtás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezések mellőzését egyik vádlott vonatkozásában sem.

Az elkövetés meggondolatlan, pillanatnyi cselekedetre utaló körülményeire és a vádlottak kifogástalan eddigi életvitelére is figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottakkal szemben a Btk.82.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti ún. enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés megfelel mind a generál-, mind a speciálpreventív szempontoknak. Az általános megelőzés szempontjai - szemben a fellebbviteli főügyészség álláspontjával - végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását a kedvező személyi körülményekkel rendelkező vádlottak vonatkozásában azért sem indokolják, mert az ilyen elkövetési móddal megvalósított cselekmények rendkívül ritkán fordulnak elő.

Mindezekre figyelemmel az ügyész jogorvoslati kérelme a súlyosbítást célzó részében nem vezetett eredményre.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a testi épség elleni cselekmény minősítése és az elkövetői alakzat vonatkozásában a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

I.rendű és II.rendű vádlottak a Be.381.§ (1) bekezdése alapján kötelesek a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségek megfizetésére.

P é c s, 2016. február 17.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr.Hudvágner András s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 7.B.106/2015/20. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.80/2015/4. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - mindhárom vádlott vonatkozásában a 2016. évi február hó 17. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke